

מסורת הש"ס

א) האלהות פ"ו מ"א חולין ע"א. ב) ז"ל ועל ועי מו"ט כלים פ"א מ"ה ד"ה ממנו. ג) [נעלל ח"א]. ד) [נבמות ס"א]. ה) [נבמדכ ו' ו] ושי חס"י מ"ה: ד"ה ואין נל"ז ומוס' יבמות ס"א. ד"ה ואין ומוס' ע"ז ג' ד"ה הכיני ומוס' סנהדרין ע"ו. ד"ה אלף ומוס' ז"ק"ל. ומוס' קני: ד"ה עד שיהיה ומוס' סנהדרין מ: ד"ה על ובסוטה כג. ד"ה על ובבבבות ז: ד"ה על ובסנהדרין ז: ד"ה משימסוס: ח) ז"ל ס"ב."

תורה אור השלם

1. וְיָקָם אָדוֹם וְיָבֹטֵל בְּפִמֵי אִישׁ שְׂטוֹרָה וְיִדְוָה עַל הָאָדָם לְעַל כָּל הַבְּלִיּוֹת וְעַל הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר הָיוּ שָׁם וְעַל הַבְּעֵמָה וְעַל הַבְּרָמִיּוֹת אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֵלֶּיךָ בְּמַדְבַּר יַם יָם

נוסחת הריב"ן

א) כלפני: ב) זו עלם: ג) א) מתחיל למנות מאי קאמר אי עד שיטרה בשביעי קאי: ד) מוסק שביעי: ה) משום שאלו ענינים: ו) בשמיני: ז) אחד: ח) יאל לארץ העמים וכנסת אף:

הגהות הב"ח

א) גב' או בחלל רגרי בעלם זה: ב) שם ואפי הכי רחמנא רבייה ורי יוחנן אמר לך לעולם: ג) רש"י ד"ה והיא כל וכי או בחלל במה לי אלף לאו: ד) ד"ה אינעם להו וכי דהיינו דבפי' שביעי ומעט שמיני ומעט ל"ל ודק"א: ה) מ"ה אלף וכי ט"ף אחד מהן:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה או בקבר. ב' פ' בתרא והביות וכו' אינו מיוקדק דהתם נאמרת משמעון כי יהיה פטור לפני הדיבור ויכ"ט כמה נבנה דף ע"ז:

הגהות מהר"ב רינשבורג

א) מתי' והיוקד וכו' והלא יב' ע"י מו"ט ד"ה ואלה וכו': ב) תורה' או וכו' מוסק קשה להכליל גניעה מבי' ומודה כ"ל: ג) בא"ד ג' איתן שמו קודם מינת קודם מתקן. ד) אחר אפי' אפי' ומקד [בא"ד הדיבור משום דסד"א. ח' מינות דסד"א. ומוס' קני: ד"ה עד שיהיה ומוס' סנהדרין מ: ד"ה על ובסוטה כג. ד"ה על ובבבבות ז: ד"ה על ובסנהדרין ז: ד"ה משימסוס: ח) ז"ל ס"ב."

כהן גדול פרק שביעי נויר

נד.

עין משפט גר מצוה

נה א מ"י פ"ו מהלכות טומאה מה הלכה ד ה: נו ב מ"י שם פסק ג הלכה ב: נו ג מ"י שם פסק א הלכה יג: נה ד מ"י שם פסק ג הלכה ב: נה ה מ"י פ"ו מהלכות מירות הלכה ו [מ]: ם ו מ"י שם הלכה ז:

הגהות התוספות

1. ז"ל ועל ועי מו"ט פ"ק דכלים מ"ד ד"ה מטמא. 2. ז"ל להעלות ארוכה. 3. מל"ל ה"י ק"א. 4. ב"ש"ל לאח"כ. 5. יחושש (ד). 6. ז"ל דלחמ"ה. 7. מינות ואית בו כשעורה מתקן. 8. ז"ל ואין זו כו'. 9. ז"ל שיהי' א"כ. 10. ז"ל לא כשיטת ואל קמי רי'. 11. ז"ל ואלה יופע וכו' ב"ש"ל ועי מו"ט. 12. ז"ל אפי' ט"ף.

מוסף רש"י

טומאה בקרקע ועולה. ומתמאה כל המהליכ עליה אפילו מתוך לרקיע (חולין ע"א).

פ"ה הרא"ש

או בקבר אמר ר"ל זה הקבר שמתן תורה דאמר שקודם מתן תורה אמר רש"י קברי כובדי כוכבים אינם מטמאים דהתיב ואתן אדם צאני צאן מרעיית אדם אתם אתם קרוינים אדם כו'. ופרקי וזה כתיב כל הדרג תפש וכל נוגע בחלל נחשט ומושני דלמא אקטילי חד מיניה. רבינא אמר נהי דמעטינהו מוטומא אהל דכתיב אדם ומשמי מ' מעטנהו. משמע דלארץ שנוי'א דאצטרי לשינוי דלמא אקטילי חד מישראל סבר דאף ממוע ומשא מעיט. ולדיריה אצט"ה הא לרבות קבר שלפני הדיבור דעי' דלאו ישראל ניהו מטמא במגעו דהכא במגע איירי ולמגע רבינו קרא ולא לאהל. ור' בנאה הדה מציין מערת המכפלה ב' ח"ה סבר רובנן דר"ש דפ"ק דמ"ק אמרי' אין מצינין אדם על קבר משמטא אהלו. וריב"א היה אומר דשפיר קרויני אדם אדם הרשון ואברהם אדם הגדול בענקים: ואפי' רחמנא רבייה כיון דהיי אבר שלם: ואם אינו ענין למגעו תהו ענין למשא. ז"ל לר"ל מגיל דבשם כשעורה מטמא במשא: עד שיטהר דקמי' ב' אחר הזאה וטבילה: ומני ר"ה דאמר וקדש את ראשו ביום ההוא א"כ ביום תגלחתו שמתחיל ומונה מיד בו ביום. או דלמא ב' ומאי עד שיטהר בהבאת קרבנותיו ומני ר' היה דאמר וקדש את ראשו ביום ההוא א"כ ביום תגלחתו שמתחיל ומונה מיד בו ביום. או דלמא ב' ומני ר' היה דאמר וקדש את ראשו ביום ההוא א"כ ביום תגלחתו שמתחיל ומונה מיד בו ביום.

דאמר מר טומאה בוקעת ועולה. ונעשה קבר כגופו של מת עומד והמהלך עליו אע"פ שאין נוגע אלא מאהיל טומא: **ואילו גבי נגיעה אמר רב יהודה תניא.** דעד כאן מיירי בטומאת אהל מדכתיב ביה על פני השדה ומכאן ואלך בנגיעה דהא הדר ביה קרא ואמר וכל הנוגע בעצם או בחלל או צמת או בקבר: **ה"ג צמת זה המחולל מן המט.** ואין עליו זכר כראוי: **או בקבר אר"ל זה קבר שלפני הדיבור.** כלומר שהעובדי כוכבים מטמאין בגנע אע"פ שאין מטמאין צהאל כדתיבא: **קברי העובדי כוכבים אין מטמאין צהאל אלא בנגיעה וכל שהיה קודם הדיבור קודם מתן תורה צ"ן של עובדי כוכבים צ"ן של ישראל קרי ליה קבר נח וקבר העובדי כוכבי' לאמר הדיבור א"כ קודם הדיבור שאין מטמאין צהאל לפי שלא ניתנה להם תורה ומש"ה קרי ליה קבר שלפני הדיבור: **והאי אבר מן המטה ומן החי שנחלל היכי דמי אי דאית זהו עלם כשעורה הא אירכו להו מהנוגע בעצם או בחלל** א) אלא לאו דאית זהו עלם כשעורה ולא זכר כראוי וקא מרבי ליה רחמנא. הילכך האילן ואיתרבי ליה ליהוי נזיר מגלח עליו: **ורבי יוחנן אומר לך לעולם דאית ביה.** עלם כשעורה ואם אינו ענין למגעו דנפקא ליה מהנוגע בעלם תהו ענין למשא אצל אס אין צ"ן העלם כשעורה ולא זכר כראוי לעולם אין טומאתו כלום ואין הנזיר מגלח עליו: **או ששטח לו נזירות וטרה עד שיטהר כו': איצטרי להו הא דקמי' עד שיטהר צ"ן כשביעי קאי.** כלומר עד דעביד הערב שמש כשביעי דהיינו (ד) צ"ן שביעי ומיעל בשמיני: **ומני ר"ה היא.** דלומר ב' מ' שאמר הריני נזיר מגלח (לש"י ד' י'): מתחיל ומונה מיד משום יוקדש את ראשו ציוס ההוא א"ע"פ שלא הביא קרבנותיו: **או דלמא מתי' עד שיטהר דקאמר עד שיביא קרבנותיו דפרושי קמפרש: ומני רבנן היא.** דפלגי עליה ואמרי דאין מתחיל למנות עד שיביא אשמו דהיינו לאחר הצאת קרבנותיו וכל זמן שלא הביא קרבנותיו אינו מתחיל. ואי אירכא ספרים דכתיב זהו ומני ר"ש היא לאו שבשפתה היא דבריייתא תני לה לאח דרבנן כר"ש: **מדקמיני סיפא.** אצל הסככות כו' מתחיל ומונה מיד מיום שביעי לפי שאינו מביא קרבן מכלל דרישא דאית ביה קרבן: **מתי' עד שיטהר.** דקאמר עד שיביא קרבנותיו כשמשע דהיינו ו' שמיני ומני רבנן היא דלמרי נזירות דטרה עד יום שמיני לא חיליא: **בתנ"י אצל הסככות.** דהיינו אילן המיסק על הארץ ויש טומאה תחת נוף (ו) וצ"ח א"י: **הנהר ידוע כנגד מי:** וכן תחת אבנים הפרעות היוצאות חוץ מן הגדר וטומאה תחת אחת מהן ואינו ידוע לאדם והלך נזיר מתחיל: **וביום הפרם.** שדה שנאכד בה קורא ומת: **ואין העמים.** שומר בצרף ובתוך ימי נזירותו יאל א) וכנס לארץ העמים אין הנזיר מגלח: ואין שמתרס צו קבר [ועד ק' אמת] חשו חכמים שמא לדלל המחרישה בעצמותם ושחמיר שם עלם כשעורה וליכא טומאה אלא מדרבנן: **ואר"ן העמים.** דגורו בה רבנן טומאה כלאמר ב"ק דשנב (ד' ע"ו): **הגדול** והרופק. פרש"י צ"ק דכמוצות (ד' ד): **גולל זה כיסוי הארון ודופק הוא דופן של נדד'ין וקשה לר"ת דלומר ב' בהמה המקשה (חולין ע"ב).** על פני השדה לרבות גולל ודופק משמע דגולין הן גולל ודופק ואילו מוסקין הן ופר"ת דגולל הוא המצבה ודופק אבנים המצבה נשענת בהן ובזמנים אחר מפורש באר"ן: **ורביעית דם ודופק ורובע** עצמות. א"ע"פ שמתמאין צהאל אין הנזיר מגלח עליהן וצדין הוא דהוה ליה לנמתי פחות מחצי לוג דם או פחות מחצי קב אלא נקט שיעוריה המפורשין א"ב פ"ק דלהלות שהן מטמאין צהאל: **ובל"מ** הנוגעים במת. דכי ימות מת עליו אמרה תורה [ובגמ' מנפ"ס¹³ דאזינו כלים איירי:] **וי"מ** ספרו וימי גמרו. פ"י נזיר שמנה מקטת נזירות ונזטרע צ"ן ימי גמרו דהיינו ימי חלוטו שהחליטוהו לטומאה וצ"ן ימי ספרו אחר שהחלטו וראה הכהן והנה נרפא הנגע מן הנזיר ומביא לפורים ומגלח וכנס צמחה ישראל ויש מחוץ להלו שבעת ימים שאסור בתשמיש וציוס [השביעי מגלח] וצמתי מביא קרבנות לרעתו ואותן ימים קרויין ימי ספרו ואין עולין לימי נזירות ואין מצטלין את הקודמים ה' [וכתב צנזר] ואלטרין למיתני [ספרו וגמרו] דאי תנא ספרו ה"א אצל ימי גמרו דחמירי קומר ואי תנא גמרו ה"א אצל ספרו דקיל עולה וצ"ד עיין דלא לימתי אלא ספרו וליכא למימר אצל גמרו קומר דא"כ מתי' נפקא מינה צמתי שמיני ספרו אינו קומר הכי כזר קומר מטעם ימי גמרו: **ע"ל** א"י אין הנזיר מגלח. לא קאי אימי ספרו ואימי גמרו שהרי [הוא רכ"ן] לגלח בשביל לרעתו אלא קאי אשארף שאין מגלח קדין נזיר טמא: **ומזה.** ענין משמע דלא קאי אכלים הנוגעים צמת דמירי צבלי עץ ואין אדם הנוגע בהם כר"ן הואה [וכן לא קאי אימי גמרו ואימי ספרו דאין וואהל] אלא קאי אשארף הנוגעים דם וגולל ודופק: ואין**

13. ז"ל א"כ ביום תגלחתו שמתחיל ומונה מיד בו ביום. או דלמא ב' ומאי עד שיטהר בהבאת קרבנותיו ומני ר' היה דאמר וקדש את ראשו ביום ההוא א"כ ביום תגלחתו שמתחיל ומונה מיד בו ביום. או דלמא ב' ומני ר' היה דאמר וקדש את ראשו ביום ההוא א"כ ביום תגלחתו שמתחיל ומונה מיד בו ביום.